

SÚPPOP, ústavní úkol č. 5-81-3.14

*Metodika prohlašování území za památkovou zónu  
podle nového zákona o státní památkové péči*

Hlavní řešitel : *Ing. arch. Aleš Vošahlík, CSc.*

leden – prosinec 1981

## Obsah

0.	Úvod	str. 1
1.	Vymezení a vysvětlení pojmu "památková zóna" a specifikace pojetí režimu ochrany	str. 3
1.1	pojem "památková zóna"	
1.2	definice "památkové zóny"	
1.3	základní třídění památkových zón	
1.4	ochranný režim v památkové zóně	
2.	Obecný metodický postup výběru území k ochraně formou památkové zóny	str. 11
2.1	výběr potenciálních území	
2.2	evidence potenciálních území	
2.3	kategorizace evidovaných území	
2.4	koncepte ochrany památkových zón	
3.	Námět organizačně technického postupu prohlášení památkových zón v ČR	str. 14
3.1	základní předpoklad	
3.2	vlastní příprava	
3.2.1	odborná příprava	
3.2.2	organizačně technická a legislativní příprava	
4.	Metodika prohlášení památkových zón sídelního typu (historická města) - příklad památkové zóny - historického jádra města	str. 18
4.1	příprava celostátní koncepce ochrany území historických měst jako památkových zón	
4.2	odborná příprava prohlášení památkové zóny - historického jádra města	
5.	Závěry - organizačně technické a materiální předpoklady prohlášení památkových zón v ČR	str. 22
Příloha 1	- urbanistická analýza historického jádra Brtnice	
Příloha 2	- návrh památkové zóny historického jádra Brtnice	
Příloha 3	- návrh vyhlášky o prohlášení památkových zón u historických jader měst Středočeského kraje	
Příloha 4	- návrh památkové zóny historického jádra Berouna	

## Metodika prohlášení území za památkovou zónu podle nového zákona o státní památkové péči

### Úvod

Památková ochrana území urbanistických celků v Československu má dlouholetou tradici. Počátky kompletní urbanistické ochrany spadají do 50-tých let, kdy byly prohlášeny první městské památkové rezervace a prosadila se pokroková metodika územně plánovací dokumentace. S vývojem posledních třiceti let se však ukázalo, že legislativní ochrana širších území je nedostatečná. Památková ochrana se soustředila v ČSR jen na úzký okruh vybraných území. V současné době je chráněno v ČSR 35 městských památkových rezervací, rezervace Kuks, dále městečko Rábí (v souvislosti s prohlášením hradu Rábí za národní kulturní památku). Připraveno je k prohlášení 11 rezervací lidové architektury a 1 rezervace technických památek. Územní ochrana se vztahuje na 10 archeologických památkových rezervací (v připomínkovém řízení je dalších 21 archeologických rezervací).

Sídelní soustava ČSR zahrnuje zhruba 15 tisíc sídelních jednotek (podle údaje z r. 1970), z toho skoro 1000 historických měst a městeček a 14 tisíc souborů venkovského osídlení. Rozmanitá a kulturně přetvořená krajina tisíciletou činností člověka není ve svých vynikajících územních reprezentantech vůbec chráněna z hlediska zájmů státní památkové péče.

Výhledová koncepce urbanizace ČSR, intenzifikace ekonomického a technického i sociálního rozvoje, přestavba systému zemědělské velkovýroby, těžební činnost veškerých druhů, dopravní stavby a ochrana zemědělského půdního fondu mají závažné dopady na výhledovou přestavbu intravilánů obcí a zásahů do krajiny. Z těchto důvodů se jeví proto dosavadní koncepce památkové ochrany jen několika desítek chráněných území s přísným režimem jako nedostatečná a málo pružná. Při srovnání s legislativními formami ochrany území v zahraničí (viz výzkumný úkol Úloha historických měst v tvorbě životního prostředí socialistické společnosti, SÚPPOP 1977-1979) se jeví dosavadní legislativní teorie i praxe jako překonaná. V komplexním pojetí ochrany a tvorby životního prostředí musí tedy teorie památkové péče nezbytně postoupit od ochrany jednotlivých památek a vybraných částí sídel k širší (i velkoplošné) ochraně území v ČSR. Proto byla zařazena do nového zákona o státní památkové péči ochrana území formou památkové zóny.

Cílem této práce je :

1. Vymezit a vysvětlit pojem památkové zóny a specifikovat pojetí režimu ochrany v památkové zóně.
2. Navrhnout obecný metodický postup výběru území k ochraně formou památkové zóny.
3. Zpracovat námět organizačně technického postupu prohlášení památkových zón v ČSR.
4. Metodiku prohlášení památkové zóny dokumentovat na příkladu historického jádra města.
5. Pro realizaci navrhnout organizačně technické a materiální předpoklady - závěry.

## 1. Vymezení a vysvětlení pojmu "památková zóna" a specifikace pojetí režimu ochrany

### 1.1 Pojem "památková zóna"

Pro novou formu památkové územní ochrany byl v průběhu zpracování nového zákona o státní památkové péči hledán nový termín. Výsledný název je dosud předmětem diskuse odborníků v oboru. V poslední fázi zpracování nového zákona se ustálil termín "památková zóna" s použitím určité analogie se stavebním zákonem č. 50/1976 Sb.

Jako autor této stati považuji tento název za vhodný z těchto důvodů :

a) Pojem "památková zóna" zahrnuje z kvantitativního hlediska část sídelního útvaru nebo celé území malého sídelního útvaru, nebo část krajinného celku (podle § 15, zákona č. 50/1976 Sb.). V pojetí nového zákona o státní památkové péči je však třeba vykládat pojem památkové zóny bez omezení velikosti území, takže chráněné území může zahrnovat část krajiny s několika sídelními útvary (povahy "velkoplošného chráněného území").

b) Pojem "památková zóna" zahrnuje z kvalitativního hlediska nejrozmanitější typy území buď s převažujícím charakterem sídelních prvků, nebo krajinných prvků či jiných speciálních kulturních zájmů. Je tedy dostatečně obecný, aby umožňoval ochranu území ze všech kulturních aspektů.

c) Pojem "památková zóna" je dostatečně srozumitelný i v mezinárodní terminologii jak ve slavistické oblasti, tak v germanistice (Schutzzone), i frankofonní oblasti (zone de protection).

### 1.2 Definice "památkové zóny"

Výsledná definice pojmu památkové zóny, navržená v § 6 nového zákona (stav listopad 1981) o státní památkové péči, umožňuje skutečnou ochranu nejrozmanitějšího typu území bez omezení rozsahu (velikosti území).

#### § 6 Památková zóna

Území sídelního útvaru, popřípadě jeho části, s menším podílem kulturních památek, historické prostředí sídel nebo část krajinného celku, které vykazují význačné kulturní hodnoty, může krajský národní výbor po projednání s ministerstvem kultury prohlásit za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany.

Z uvedené definice vyplývá, že může být chráněn celý sídelní útvar, část sídelního útvaru nebo krajinný celek, a že dokonce může být chráněno historické prostředí sídel či krajiny (bez kulturních památek), které vyazuje význačné kulturní hodnoty.

Tato definice je dostatečným legislativním i teoretickým základem pro rozvíjení metodiky ochrany území formou "památkové zóny".

### 1.3 Základní třídění památkových zón

Aby bylo možné zahájit metodickou a praktickou přípravu prohlašování památkových zón, je nezbytné zavést třídění do základních typů, u kterých bude zajišťována příprava legislativní ochrany.

Jako základní typy památkových zón se navrhuji :

a) památková zóna sídelního charakteru,

tj. území s převažujícími prvky osídlení. Do této typologické skupiny patří především:

zóny historických měst nebo jejich částí, historických vesnic, ale i významných souborů (zámků, klášterů apod.), či skupiny vesnických lokalit, samot apod. Sem patří eventuálně i archeologické památkové zóny jako doklady osídlení.

b) památková zóna krajinného charakteru,

tj. území s převažujícími prvky krajinářských úprav, ať již z hlediska estetického (krajinné kompozice parků, obor, lesoparků, či plánovitě založené krajinné soustavy) nebo z vědeckého hlediska (krajina obhospodařovaná historickou technickou činností člověka - zemědělství, rybníkářství, event. rýžoviště zlata apod.)

c) památková zóna sníženého charakteru,

tj. území, kde prvky osídlení i krajinných úprav jsou v rovnováze, eventuálně posíleny i přirozenou morfologií terénu a lesním krytem)

d) památková zóna speciálního charakteru

Sem patří území, která budou prohlašována podle jednoho speciálního aspektu, který není zahrnut v zónách typu a), b), c). Například zóna technických památek - území či areál historické průmyslové zóny apod.

Pomocnými základními hledisky pro další podrobnější třídění památkových zón jsou kvalitativní hlediska a to především :

- hledisko historického významu - (důležité historické události, např. bojiště u Hradce Králové nebo u Slavkova)
- hledisko kulturně historického významu (připomínající určitou významnou osobnost a kulturní tvorbu, např. Babiččino údolí)
- hledisko výtvarné - především urbanistické a architektonické při tvorbě sídel a krajiny (např. Jičín, lipová alej, Valdštejnská logie a obora, Valticko-lednický areál apod.)
- hledisko vědecko technického rozvoje společnosti území dokládající historické techniky a technologie těžby či zemědělského nebo vodního hospodářství - např. rybníční soustavy ap.)

Tato hlediska průřezového charakteru slouží pro podrobnější specifikaci základních typů památkových zón.

#### 1.4 Ochranný režim v památkové zóně

Ve výkladu k paragrafovanému znění zákona se k památkové zóně uvádí :  
(verze z r. 1980)

Zavádí se nový typ památkově chráněného území - památková zóna, aby bylo možno účinněji zabezpečit uplatňování kulturně politických zájmů při plánování rozvoje vybraných historických obcí a jejich částí. Krajinným celkem se rozumí takové přírodní prostředí, které se sídly, architektonickými soubory nebo jednotlivými památkovými objekty vytváří kulturní vazbu a jehož narušení má bezprostřední vliv na jejich pohledové i prostorové hodnoty. Na území památkové zóny bude další rozvoj regulován tak, aby se dochované kulturní památky účinně uplatnily v novém životním prostředí.

Proto se navrhuje oproti památkové rezervaci (kde je jednotný režim ochrany pro celé území) diferencovaný režim ochrany v památkové zóně. V zásadě platí přímá úměra, že čím větší je chráněné území, tím naléhavější je potřeba diferenciacie ochranného režimu. Tento námět je v územní památkové ochraně nový a neověřený a vyžaduje i nové tvůrčí přístupy pracovníků památkové péče při prosazování zájmů památkové péče v chráněném území památkové zóny.

Navrhuje se diferencovaný režim ochrany a to v zásadě ve třech stupních. S tím souvisí i rozdělení území památkové zóny do tří částí :

- část A památkové zóny - území určující charakter památkové zóny, kde je soustředěna převážná část nejvýznamnějších závazných prvků z kulturního hlediska a které vyžaduje plnou ochranu, zachování a památkovou regeneraci,

- část B památkové zóny - území dotvářející charakter památkové zóny, kde je soustředěna další část závazných prvků a které má být zachováno a zhodnoceno v hlavních rysech s regulací stavební a jiné hospodářské činnosti,

- část C památkové zóny - území doplňující charakter památkové zóny, kde závazné prvky neurčují charakter území a je zde přípustná regulovaná stavební a hospodářská činnost (dostavba, přestavba, nová vestavba, obhospodařování pozemků, lesů atp.).

Poznámka : U památkových zón malého plošného rozsahu a velkého památkového významu nemusí být území vždy členěno do tří částí, někdy jen do dvou.

Podle těchto tří částí zóny je nezbytné slovně, konkrétně specifikovat režim ochrany, vyjádřený v textové části legislativního dokumentu.

## **2. Obecný metodický postup výběru území k ochraně formou památkové zóny**

Pro postup výběru území k ochraně formou památkové zóny se navrhuje následující obecný metodický postup :

### **2.1 Výběr potenciálních území**

Pro výběr potenciálních území památkových zón podle čtyř základních typů je nezbytné stanovit základní kritéria výběru a to kritéria kvalitativní a kvantitativní.

### **2.2 Evidence potenciálních území**

Podle zvolených kritérií výběru bude provedena evidence potenciálních území, splňujících základní kritéria - určitý evidenční seznam (event. mapa ČSR) se stanovením rozsahu (hranice) území.

### **2.3 Kategorizace evidovaných území**

U evidovaných území se provede jejich kategorizace podle památkového významu, která umožní utřídění území do několika kategorií - skupin (nejčastěji do 3 stupňů podle významu, ale není podmínkou).

### **2.4 Koncepce ochrany památkových zón**

Na základě evidence a kategorizace určitého typu památkových zón na území ČSR se navrhne Koncepce ochrany památkových zón v ČSR určitého typu.

Koncepci v daném případě rozumíme reprezentativní výběr památkových zón určitého typu v ČSR, které se navrhuje k legislativní ochraně se zdůvodněním výběru a návrhem metodiky ochrany a postupu prohlašování.

Koncepce ochrany území formou památkových zón v ČSR bude vycházet především

- z kulturně politického klimatu v dané etapě vývoje společnosti,
- z četnosti a významu památkových zón,
- z územních a ekonomických podmínek a příslušných dopadů,
- ze stavu a stupně ohrožení území navrhovaných k ochraně,

- z návrhu praktického a časového postupu prohlášení památkových zón.

Stav ohrožení území určitého typu v důsledku urbanizačního procesu a hospodářské a investiční činnosti na území ČR mnohdy nedovolí dodržet navržený obecný metodický postup : evidence - kategorizace - koncepce. Proto bude někdy navržená koncepce vycházet z dosavadních znalostí o území a navrhne vyhlášení památkových zón určitého typu po etapách – v 1. etapě legislativní ochranu území bezprostředně ohrožených, nebo nesporné hodnoty.

V současné době je nejdále rozpracována ochrana památkových zón u historických měst, chybí příprava památkových zón u významných areálů (souborů), připravuje se koncepce ochrany venkovského osídlení. Zcela neřešena zůstává zatím problematika vyhlášení památkových zón krajinného charakteru a zón speciálního charakteru.

Proto je nezbytné počítat s vyhlášením památkových zón po vydání zákona o státní památkové péči v období nejbližších tří pětiletých - za předpokladu kádrového a odborného zabezpečení těchto úkolů. Jako rozhodující z hlediska zájmů státní památkové péče je dopracování koncepce ochrany památkových zón prvních dvou typů - to jest zón sídelního charakteru a zón krajinného charakteru, které budou nejpočetnější a nejvýznamnější se projeví na území ČR.

### 3. **Námět organizačně technického postupu prohlášení památkových zón v ČR**

3.1 Základním předpokladem legislativního prohlášení vybraných území v ČR za památkové zóny je schválení a publikace nového zákona o státní památkové péči a příslušné prováděcí vyhlášky.

#### 3.2 Vlastní příprava má dvě stránky

- odbornou přípravu
- organizačně technickou a legislativní přípravu.

##### 3.2.1 Odborná příprava

Odborná příprava musí být zahájena již před vydáním nového zákona o státní památkové péči.

- Odborná příprava bude rozdělena mezi odborná pracoviště státní památkové péče ÚSPPOP, ÚŘ, SÚPPPOP a KSSPPPOP (PSSPPPOP).

- Pro zóny základních typů (sídelní a krajinné) je nezbytné zpracovat celostátní koncepci. Pro ostatní dva typy zón (smíšená a speciální) je možné přípravu zajišťovat v jednotlivých krajích po konzultaci se SÚPPPOP a MK ČR.

Příprava předpokládá následující postupy :

- a) SÚPPPOP zpracuje základní kritéria pro výběr památkových zón určitého typu (města, vesnice, areály, krajina) a kritéria pro jejich kategorizaci.
- b) Krajská střediska státní památkové péče (dále jen krajská střediska) provedou výběr zón určitého typu a spolu se SÚPPPOP navrhnu jejich kategorizaci.
- c) SÚPPPOP připraví ve spolupráci s krajskými středisky Koncepci ochrany památkových zón určitého typu na území ČR (to jest reprezentativní výběr se zdůvodněním a metodikou režimu ochrany).

- d) ÚSPPOP předloží Koncepti ochrany ministerstvu kultury ČSR, kde bude projednán v kolegiu ministra (při eventuální konzultaci s dotčenými rezorty - MVT, MZV).
- e) Ministr kultury doporučí na základě schválené celostátní koncepce předsedům KNV prohlášení souboru památkových zón určitého typu na území kraje.
- f) Vlastní odbornou přípravu návrhu - hranice památkové zóny, diferenciaci území a specifikaci režimu připraví krajská střediska státní památkové péče pro odbory kultury KNV. Práce bude konzultována po odborné stránce se SÚPPPOP. Metodický příklad prohlášení památkové zóny je uveden v kapitole 4.

### 3.2.2 Organizačně technická a legislativní příprava

\* Podnět k prohlášení území za památkovou zónu podá ministerstvo kultury ČSR příslušnému krajskému národnímu výboru (nejlépe dopisem ministra kultury předsedovi KNV) a to souhrnně vždy pro určitý typ zóny (města, vesnice, krajina).

\* Legislativně technický postup musí být jednoduchý a text výnosu stručný, aby nedocházelo k zdoluhavému procesu jako u prohlašování památkových rezervací. Protože půjde o větší počet území v kraji (cca 60 - 100 zón všech typů) navrhuje se schvalovat památkové zóny vždy po skupinách podle jednotlivých typů (historická města, vesnice, krajina atd.).

\* Území za památkovou zónu prohlašuje KNV obecně závazným nařízením, kde zároveň stanoví podmínky ochrany a péče o území. Před prohlášením je návrh vyhlášky projednán s MK ČSR.

\* Návrhy připravuje a projednává odbor kultury KNV na základě odborných podkladů krajského střediska.

\* Návrh na prohlášení území za památkovou zónu obsahuje zejména :

- ~ zdůvodnění ochrany a charakteristiku památkové zóny
- ~ vymezení a popis obvodu (hranice) památkové zóny
- ~ vymezení předmětu ochrany a péče
- ~ podmínky ochrany a péče o území
- ~ popř. další podmínky upravující režim obnovy a životního prostředí památkové zóny.

Návrh, který zpracuje krajské středisko, je konzultován se SÚPPPOP.

\* Při prohlašování památkových zón formou obecně závazného nařízení krajského národního výboru se postupuje podle Zásad pro vydávání předpisů obecné povahy národními výbory (Věstník vlády ČSR, Ročník I, vydán 28. února 1978, částka 2).

## 4. Metodika prohlašování památkových zón sídelního typu (historická města) - příklad památkové zóny - historického jádra města

### 4.1 Příprava celostátní koncepce ochrany území historických měst jako památkových zón

#### Kritéria výběru pro evidenci

- a) historicko právní stav města (městečka) - od 13. stol. do roku 1850
- b) významné urbanistické realizace od r. 1850 do 2. světové války.

#### Evidence

ad a) celkem 918 historických měst a městeček (kde je Praha uvedena pod jednou položkou)

ad b) výběr dosud neukončen.



### Kritéria pro kategorizaci (hodnocení)

- historický charakter (město, městečko)
- základní historicko urbanistické hodnocení (vznik, založení, povýšení; hlavní památková hodnota)
- vyhodnocení půdorysu (typ, hodnota, stupeň zachování)
- vyhodnocení zástavby (hodnota veřejných budov, hodnota ostatní zástavby, stupeň zachování)
- hradební systém (stupeň zachování)
- vnější hodnoty historického jádra (panorama).

### Výsledné zhodnocení

Z celkového počtu 918 historických měst a městeček tvoří 508 měst ucelené historické urbanistické útvary, které budou předmětem urbanistické ochrany.

Z toho	I. kategorie	114 hist. měst a městeček
	II. kategorie	130 hist. měst a městeček
	III. kategorie	264 hist. měst a městeček

Celkem 508 hist. měst, u nichž by měla být zachována urbanistická struktura a základní urbanistické komponenty.

### Celostátní koncepce legislativní ochrany historických měst formou památkové zóny

#### - kritéria pro reprezentativní výběr

- a) všechna města I. kategorie (kromě 35 měst, která jsou chráněna vyšší formou jako památkové rezervace)
- b) pro výběr měst z II. kategorie (event. někde i III. kat.)
  - význam města v historii regionu (města královská, šlechtická, církevní, průmyslová atd., správní funkce)
  - význam města v dějinách urbanismu
  - dochovanost a kvalita základních urbanistických komponent
  - panoramatická hodnota sídla
  - zastoupení všech velikostních typů (města velká, střední, malá - městečka)
  - zastoupení všech půdorysných typů
  - zastoupení všech slohových typů
  - zastoupení s přihlédnutím k oblastem a regionům.

Celková koncepce - předběžný reprezentativní výběr celkem 160 historických měst.

### 4.2 Odborná příprava prohlášení památkové zóny - historického jádra města

#### a) příprava mapového podkladu

Pro daný účel vyhovuje mapa současného stavu v měřítku 1 : 2880, nebo 1 : 2000 až 1 : 1000.

#### b) odborné podklady

Pro daný účel plně postačuje stavebně historický průzkum (SÚRPMO), dále studium literatury a ikonografie.

#### c) průzkum v terénu

##### - individuální hodnocení zástavby

- ~ kontrola stavu chráněných objektů a ploch - jako závazných prvků památkové zóny
- ~ ze stavebně historického průzkumu SÚRPMO a vlastního průzkumu vytypování nesporných objektů, které by měly být doplněny do státního seznamu nemovitých kulturních památek
- ~ vytypování objektů spoluurčujících charakter památkové zóny

- urbanistické hodnocení

~ vizuální analýza obrazu města : rozdělení území na strukturální celky a oblasti svébytné identity (příklad města Brtnice)

~ syntetizace analytického průzkumu do částí A,B,C (příklad města Brtnice a Berouna)

~ určení hranice památkové zóny

d) zpracování závěrů průzkumu do konečného mapového elaborátu "plán památkové zóny"  
v měř. 1 : 2880, nebo 1 : 2000, nebo 1 : 1000

e) textová část

Zhodnocení významu památkové zóny a návrh diferencovaného režimu je uveden v příloze na příkladu města Berouna.

## 5. Závěry - organizačně technické a materiální předpoklady prohlašování památkových zón v ČSR

Pro zajištění organizačně technické a odborné přípravy se navrhuje následující postup :

5.1 Ministerstvo kultury ČSR (odbor VI) schválí navrženou metodiku prohlašování památkových zón podle zpracovaného úkolu SÚPPOP a vyrozumí odbory kultury KNV o nezbytnosti zařazení tohoto úkolu do plánu krajských středisek na období 7. pětiletky (1982-85). Termín: do konce I. čtvrtletí 1982

5.2 SÚPPOP provede instruktáž krajských středisek státní památkové péče o metodice prohlašování památkových zón. Termín: do konce II. čtvrtletí 1982

5.3 Pro koordinaci prohlašování chráněných území (památkové rezervace a památkové zóny) bude dobudováno v SÚPPOP oddělení urbanismu a územního plánování (1 architekt pro památkové zóny - města, 1 architekt krajinář - pro památkové zóny krajinné). Termín: do konce r. 1982

5.4 Pro přípravu prohlašování památkových zón základních typů budou jmenováni v SÚPPOP koordinátoři a v krajských střediscích státní památkové péče odpovědní zpracovatelé (krajská střediska posílí eventuálně stav odborných kádrů na těchto úsecích). Termín: 1981 - 1982 - 1983

5.5. V letech 1982 - 1985 bude prováděna odborná příprava prohlašování památkových zón všech základních typů. V I. etapě bude dokončena Koncepce ochrany historických jader měst formou ochrany památkové zóny. Termín: do poloviny r.1983 (I. etapa)

5.6. SÚPPOP podá na konci 7. pětiletky zprávu o stavu prohlašování památkových zón na území ČSR. Termín: prosinec 1985

Celkový organizačně technický postup lze zajistit jen na základě splnění uvedených úkolů podle pořadí bodů 5.1. až 5.5.

## Návrh vyhlášky

### Vyhláška

Středočeského krajského národního výboru v Praze o prohlášení vybraných historických jader měst za památkové zóny

Středočeský krajský národní výbor se na svém plenárním zasedání konaném dne ..... usnesl podle § 39, odst. 2, písm. j) Zákona o národních výborech vydat po projednání s okresními národními výbory a se všemi zúčastněnými dalšími orgány podle čl. 94 Ústavy ČSSR toto obecně závazné nařízení.

### Článek 1

Na doporučení ministerstva kultury ČSR a podle návrhu odboru kultury SČKNV prohlašuje Středočeský krajský národní výbor nejvýznamnější historická jádra měst ve Středočeském kraji za památkové zóny.

Jde o následující historická jádra měst :

v okrese Beroun	Beroun
v okrese Kladno	Slaný, Velvary
v okrese Kolín	Český Brod, Kolín, Kouřim
v okrese Kutná Hora	Čáslav
v okrese Mělník	Mělník
v okrese Mladá Boleslav	Mladá Boleslav, Bělá pod Bezdězem, Benátky nad Jizerou, Mnichovo Hradiště
v okrese Nymburk	Nymburk, Poděbrady
v okrese Praha-východ	Stará Boleslav
v okrese Praha-západ	Jílové
v okrese Příbram	Březnice
v okrese Rakovník	Rakovník

Tato území historických jader měst vykazují mimořádné kulturní a urbanisticko-architektonické hodnoty.

### Článek 2

Účelem prohlášení těchto památkových zón je zajistit uchování kulturních a urbanisticko-architektonických hodnot při rozvoji těchto měst a tvorbě optimálního životního prostředí. Za tím účelem musí být regulována a usměrňována stavební i technicko-hospodářská činnost ve vybraných územích.

### Článek 3

Hranice památkových zón jsou vyznačeny v příloze této vyhlášky (popisem a grafickým plánem 1 : 5000). Dále jsou hranice podrobně vyznačeny v plánech památkových zón, které jsou uloženy u odborů kultury městského, okresního a krajského národního výboru a ministerstva kultury, dále u Středočeského střediska státní památkové péče a ochrany přírody a u Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody.

### Článek 4

Předmětem památkové ochrany a péče v těchto chráněných územích jsou :

a) historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací

- b) panorama památkové zóny a hlavní dominanty v blízkých i dálkových pohledech
- c) nemovité kulturní památky vyznačené v plánu památkové zóny
- d) objekty dotvářející charakter památkové zóny, vyznačené v plánu památkové zóny
- e) veřejná a vyhrazená zeleň
- f) části území památkové zóny A, B a C odstupně podle památkového významu a vyznačené v plánu památkové zóny.

#### Článek 5

Pro péči o území památkové zóny se stanoví následující podmínky :

1. V části A určující charakter památkové zóny :
  - Vhodně využívat a postupně regenerovat kulturní památky a jejich soubory. Přiměřenými úpravami zhodnocovat všechny městské prostory.
  - Zachovat a modernizovat objekty dotvářející charakter památkové zóny, které mají architektonickou hodnotu a stavebně-technickou kvalitu.
  - Novostavby v měřítku urbanistické struktury připustit jen v rozsahu jednotlivých proluk.
  - Uchovat přiměřeně i vnější vzhled nechráněných objektů.
  - Řádně udržovat veřejné prostory, plochy a objekty včetně zeleně.
2. V části B dotvářející charakter památkové zóny :
  - Zajistit postupně obnovu jednotlivých kulturních památek, zachovat pozitivní prvky prostorové a hmotové kompozice, provádět údržbu a modernizaci architektonicky a stavebně kvalitních objektů. Novostavby řešit v přiměřeném vztahu ke kulturním památkám a prostředí.
  - Řádně udržovat veřejné prostory a zeleň.
3. V části C doplňující charakter památkové zóny :
  - Zajistit postupnou obnovu kulturních památek, udržovat objekty architektonicky a stavebně kvalitní. Řešit případnou přestavbu území v prostorové a hmotové kompozici navazující na prostředí památkové zóny.
4. K úpravám kulturních památek, objektů dotvářejících charakter památkové zóny a zásahům do prostorové a hmotové skladby památkové zóny musí být vyžádáno předem vyjádření odboru kultury příslušného okresního národního výboru jako orgánu státní památkové péče, který se opírá o odborné posudky Středočeského střediska státní památkové péče a ochrany přírody, v závažných případech též Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody.
5. Příslušné národní výbory všech stupňů při sestavování a provádění plánu sociálního, kulturního a hospodářského rozvoje přihlížejí k mimořádným hodnotám památkových zón vybraných měst a vytvářejí pro regeneraci těchto území přiměřené podmínky.

#### Článek 6

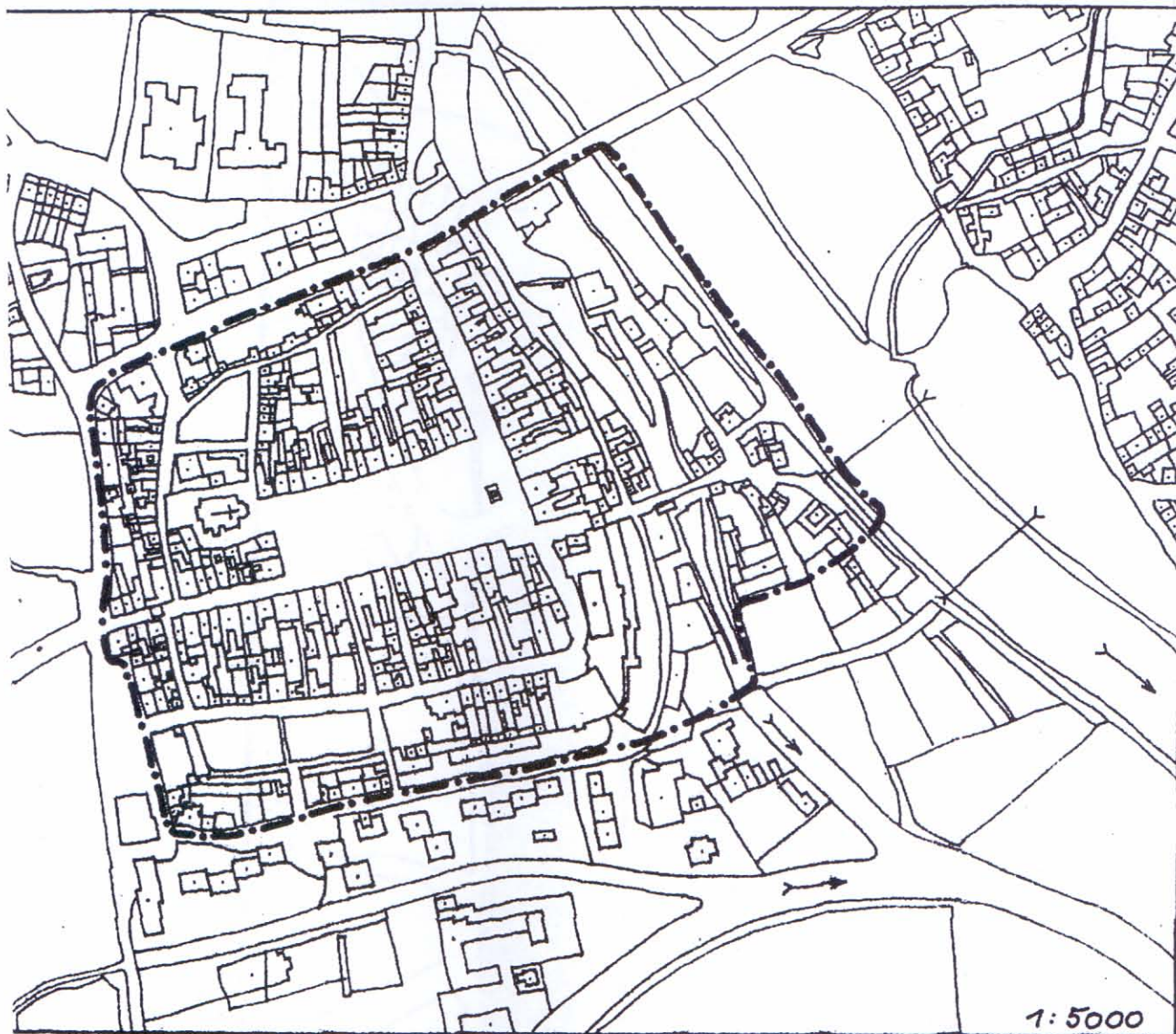
Kontrolu a dozor ve věcech státní památkové péče vykonává v památkových zónách Středočeský krajský národní výbor.

#### Článek 7

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem .....

.....  
tajemník SČKNV

.....  
předseda SČKNV



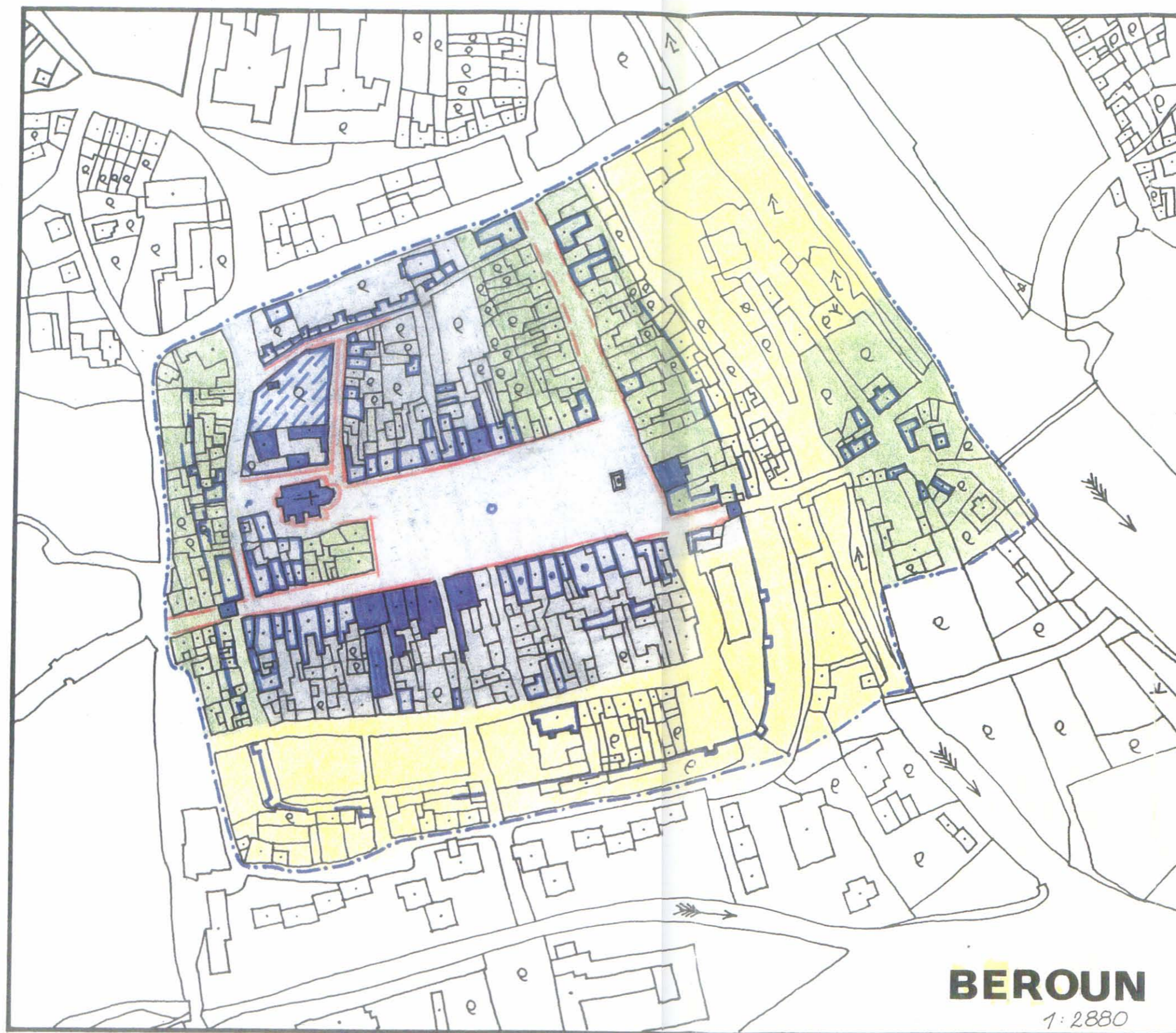
# BEROUN

PŘÍLOHA 4A

HRANICE PAMÁTKOVÉ ZÓNY

Vypracovala:









ing.arch.E.Volfová 1981



PŘÍLOHA 4B

PLÁN PAMÁTKOVÉ ZÓNY /PZ/

LEGENDA :







-  chráněné památkové objekty
-  chráněné plochy
-  objekty navrhované k památkové ochraně
-  objekty dotvářející charakter památkové zóny
-  část A památkové zóny  
území určující charakter PZ
-  část B památkové zóny  
území dotvář.charakter PZ
-  část C památkové zóny  
území doplň.charakter PZ
-  hranice památkové zóny

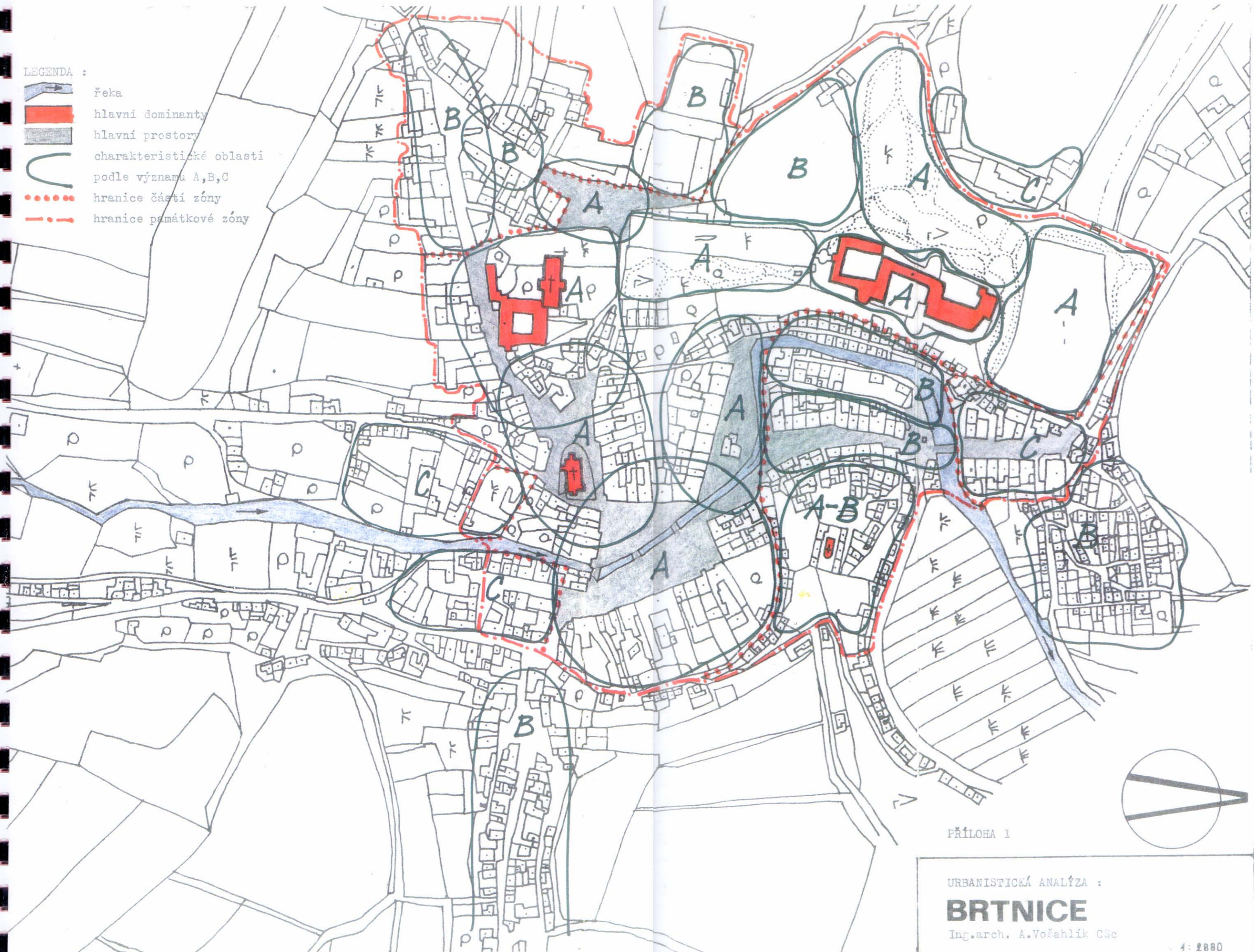
**BEROUN**

1:2880

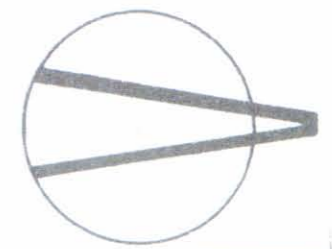
Vypracoval:ing.arch. E.Volfová 1981

LEGENDA :

-  řeka
-  hlavní dominanty
-  hlavní prostory
-  charakteristické oblasti podle významu A,B,C
-  hranice částí zóny
-  hranice památkové zóny












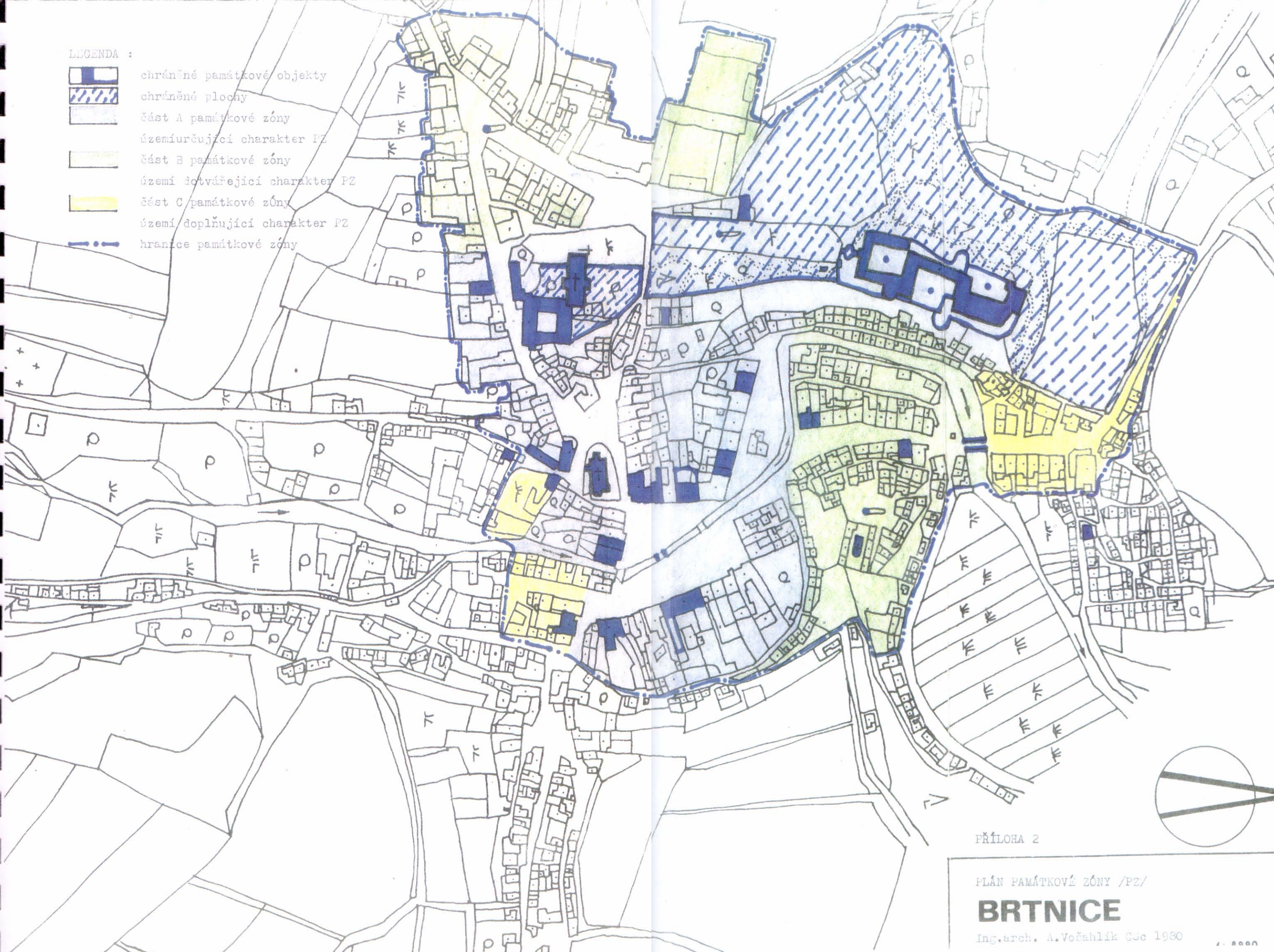
PŘÍLOHA 1



URBANISTICKÁ ANALÝZA :  
**BRTNICE**  
Ing.arch. A.Vošahlík CSc

LEGENDA :

-  chráněné památkové objekty
-  chráněné plochy
-  část A památkové zóny
-  území určující charakter PZ
-  část B památkové zóny
-  území dotvářející charakter PZ
-  část C památkové zóny
-  území doplňující charakter PZ
-  hranice památkové zóny



PŘÍLOHA 2

PLÁN PAMÁTKOVÉ ZÓNY /PZ/

# BRTNICE

Ing.arch. A.Voňahlík ČSc 1930